

4. Term Funding Scheme with additional incentives for SMEs (TFSME) – Market Notice. URL: <https://www.bankofengland.co.uk/markets/market-notices/2020/term-funding-scheme-market-notice-mar-2020>

Максим Алексеєнко

докт. екон. наук, професор

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна

РЕГУЛЮВАННЯ МОНЕТАРНИХ ПРОЦЕСІВ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Розвиток суспільно-економічних відносин супроводжується регулюванням монетарних процесів. М. Соєр визнає, що в сучасній економіці монетарна політика стає політикою фінансової стабільності, і тому пропонує особливу увагу приділяти монетарній політиці у взаємозв'язку з фінансовою політикою і політикою фінансової стабільності [1]. Це потребує розвитку теорії і методології державного регулювання монетарних процесів, а також формування єдиного підходу щодо впливу монетарного регулювання на фінансову стабільність в суспільстві. Варто акцентувати увагу на трансмісійних механізмах монетарної політики і різних методах оцінки фінансової стабільності в умовах геополітичної напруги.

Досягнення фінансової стабільності потребує синхронізації грошово-кредитної, фінансової та валютної політики. Ефективність монетарної політики орієнтована на розвиток монетарної сфери і для виявлення її меж, розуміння особливостей монетарних процесів і потребою їх регулювання. Об'єктами регулювання монетарних процесів є попит на гроші, обсяг і структура грошової маси; коефіцієнти грошової мультиплікації; швидкість обігу грошей; курс національної грошової одиниці і вплив волатильності фінансових ринків. Ускладнює регулювання монетарних процесів розбіжність ділових і кредитних циклів економіки [2]. У даному контексті Тобіас А. і Уікс-Браун Р. вважають, що нові цифрові форми грошей мають потенціал знизити витрати на здійснення платежів і збільшити їхню швидкість, розширити доступ до фінансових послуг, підвищити здатність до адаптації й рівень конкуренції серед платіжних систем, а також спростити трансграничні трансферти [3].

Актуальною є проблематика стимулювання економіки шляхом зниження процентних ставок. Фінансові аналітики визнають, що наявність значної заборгованості за іпотечними кредитами (з фіксованою ставкою і передоплатою) означає, що спроможність Федеральної резервної системи стимулювати економіку за допомогою зниження процентних ставок потребує

системного аналізу для попередження перешкод для “майбутніх грошових стимулів” [4].

Національний банк України посилює монетарну політику шляхом оптимізації її операційного дизайну, повного згорання антикризових монетарних заходів і підвищення облікової ставки. За оцінками НБУ у 2021 році прогноз інфляції є на рівні 9,6%, а пік зростання споживчих цін припадає саме на вересень-жовтень цього року. Правління НБУ ухвалило рішення зберегти облікову ставку на рівні 8,5% річних.

В Україні високочастотні індикатори економічної активності свідчать про поживлення економіки в другому півріччі 2021 року. Сприятлива зовнішня цінова кон'юнктура разом із поживленням інвестиційної активності сприяли відновленню будівництва та промисловості. Проте збільшення кредитування економіки зумовлює зміну монетарної політики для попередження кредитної експансії. Фінансові консультанти особливу увагу приділяють дослідженню “кредитної експансії”, використовуючи структурну модель VAR з 10 місячними змінними частоти, визначених гетероскедастичністю (heteroskedasticity) [5]. Водночас “фінансовий стрес” для кредитних спредів зумовлює зниження обсягів виробництва та кредитів.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку особливу увагу приділяє регулюванню галузі віртуальних активів, оскільки певні види віртуальних активів за своєю економічною сутністю містять ознаки, характерні для фінансових інструментів. Фінансові експерти МВФ вважають, що вартість криптоактивів є волатильною й не прив'язаною до ситуації в реальній економіці, тому навряд чи криптоактиви будуть застосовувати в країнах з надійними інститутами і стабільною інфляцією та валютним курсом. Домашні господарства також не будуть мати економічні стимули для встановлення цін або здійснення заощаджень в паралельних криптоактивах (біткойн), якщо вони отримають статус законного засобу платежу або валюти [3].

Підсумовуючи зазначимо, що в Україні центральний банк здійснює заходи на підвищення ефективності та професійності виконання своїх функцій, а також посилення фінансової незалежності щодо використання всіх інструментів управління золотовалютними резервами. Україна досягла угоди з МВФ на рівні персоналу (SLA) і подальша співпраця з Фондом сприятиме прискоренню економічного зростання, стабілізації інфляції й утриманню міжнародних резервів в обсязі 30–31 млрд дол США в наступні роки.

Список використаних джерел

1. Sawyer M. Macroeconomic policies for development (2010). URL: http://www.bcra.gov.ar/Pdfs/BCRA/Jornadas2010_Sawyer_Macroeconomic_policies_development.pdf (дата звернення 05.09.2021).
2. Supporting Countries in Unprecedented Times (2021). Annual Report 2020. The World Bank Press.

3. Tobias Adrian, Weeks-Brown Rhoda (2021). Cryptoassets as National Currency? A Step Too Far. URL: <https://blogs.imf.org/2021/07/26/cryptoassets-as-national-currency-a-step-too-far/>

4. Berger David, Konstantin Milbradt, Fabrice Tourre, Joseph Vavra (2021). Mortgage Prepayment and Path-Dependent Effects of Monetary Policy. *American Economic Review*, 111 (9): 2829-78. DOI: 10.1257/aer.20181857.

5. Brunnermeier Markus, Darius Palia, Karthik A. Sastry, Christopher A. Sims (2021). Feedbacks: Financial Markets and Economic Activity. *American Economic Review*, 111 (6): 1845-79. DOI: 10.1257/aer.20180733.

Жанна Довгань

д-р екон. наук, професор

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКИХ ЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Перехід до цифрової економіки є викликом для усіх сфер послуг, включаючи банківські. Перед банками зростає потреба застосовувати нові технології, зменшувати витрати, створювати для споживачів ефект особистісного підходу, експлуатувати та захищати величезні масиви даних тощо. До того ж розвиток сектору фінансових технологій відбувається з величезною швидкістю. За даними звіту KPMG Pulse of Fintech H1'20 про глобальні інвестиційні тенденції в сфері фінансових технологій, що публікується KPMG International раз на півроку, обсяг інвестицій у фінтех (VC, PE та M&A) у першій половині 2020 року становить 25,6 млрд. доларів США. Глобальні венчурні інвестиції у фінтех складають 20 млрд. доларів США. Венчурні інвестиції у фінтех залишаються стабільними [2].

Тому, інтегруючись в цифрову економіку, банки повинні переосмислити свої бізнес-моделі і перейти до формування екосистеми на базі використання сучасних цифрових технологій, а також повинні вибудувувати нову модель відносин з клієнтами для побудови довірчих відносин, на базі яких можливе постійне зростання бізнесу. Оптимальний шлях досягнення цих цілей полягає у створенні партнерських екосистем, зокрема з фінтех-компаніями, адже саме фінтех сприятиме розвитку бізнесу нинішніх гравців фінансового ринку.

Таким чином, банківська екосистема є, свого роду, маркетплейсом, оскільки банк не просто окремо продає свій продукт, а вбудований в певний ланцюжок взаємин інших економічних контрагентів (постачальник - покупець). При цьому банк регулярно обслуговує ці товаропотоки за допомогою різних інструментів або надає транзакційні послуги, і при цьому є частиною цієї системи. Банк виступає як сервісний оператор, допомагаючи цій системі функціонувати [1, с.181].